

Od telegrafu k internetu

Prechod od telegrafu k internetu predstavuje obrovský šok v komunikačnej technológii ľudstva. Zatiaľ čo telegraf umožňoval prenos textových správ na veľké vzdialenosti, internet nám umožňuje okamžité zdieľanie obrovského množstva informácií vo forme textu, obrázkov, zvuku a videa po celom svete. Aj dnešné výdobytky komunikácie si však prešli svojim vývojom. História telekomunikačnej a výpočtovej techniky priblíži v Banskej Bystrici nová výstava v Thurzovom dome *Od telegrafu k internetu*.

Stredoslovenské múzeum – kultúrna inštitúcia Banskobystrického samosprávneho kraja v spolupráci s dlhoročným odborníkom na internetové siete - spoločnosťou BBXNET a Slovenskou poštou, a.s., Poštovým múzeom pripravili pre návštevníkov Thurzovho domu interaktívnu výstavu *Od telegrafu k internetu*. Tá od 25. apríla 2024 priblíži históriu telekomunikačnej a výpočtovej techniky prostredníctvom zozbieraných prístrojov a zariadení zo zbierky pána Rudolfa Kubíka, ako aj Poštového múzea vo výstavných priestoroch v mieste sídla Slovenskej pošty.

Najrevolučnejší technologický vynález bol TELEGRAF

Počas 30. rokov 19. storočia vynálezca Samuel Morse vyvinul komunikačný systém, ktorý pracoval vysielaním elektronických impulzov pozdĺž drôtovej siete. Tieto elektronické impulzy sa vyvinuli do dnes známeho „Morseovho kódu“. Tento priekopnícky vynález sa stal známym ako telegraf a vytvoril základ pre modernú medzinárodnú komunikačnú sieť. V Rakúsko-Uhorsku sa začal telegraf zavádzať v roku 1846. Prvá telegrafná linka spájajúca Viedeň s Bratislavou začala svoju prevádzku 26. decembra 1847. Rozvoj a rozšírenie nových technológií spôsobili, že verejnosť využívala verejnú telegrafnú službu stále menej a menej. Posledná telegrafná ústredňa bola odpojená v roku 2007.

„Návštevníci sa na výstave môžu tešiť na telegraf, analógové telefóny, počítače či staré pamäťové médiá. Vyskúšajú a naučia sa používať Morseovu abecedu, telefonovať vytočením čísla, ale aj otestovať počítač na umelú inteligenciu. Zaujímavosťou bude vyskúšať si prácu s historickým počítačom, prezerat' dobové webové stránky či si zahrať 2D počítačové hry. Veľkým prínosom je pre nás spolupráca s Poštovým múzeom, vďaka ktorému sa časť tejto histórie dostane do povedomia širšej verejnosti. Návštevníci nájdu viac informácií o telefóne a telegrafe v poštových službách v časti výstavy, ktorá je inštalovaná v ich priestoroch“, informuje kurátor výstavy Stredoslovenského múzea Peter Račko.

Interaktívne a hravo

Na výstave v Thurzovom dome nebudú chýbať rôzne ukážkové sprievodné podujatia.

„Pri zrode myšlienky urobiť v spolupráci s múzeom výstavu o informačných a počítačových technológiách som ako vášnivý zberateľ myslel aj na popularizáciu a historický vývoj tohto odvetvia. Už teraz sa žiaci základných, ale aj stredných škôl môžu tešiť na prednášky špecialistov na IT a workshopy pre školy. Vyrobiť a zmerať optické či internetové káble, zapájať elektrické obvody a telefónne komponenty, robiť pokusy s pulznou telefónnou ústredňou, zostrojiť a prepojiť telefóny, dokonca zhotoviť a merať tónový generátor s telegrafným kľúčom je snom každého mladého počítačového mága“, dopĺňa Rudolf Kubík, autor výstavy Od telegrafu k internetu.

Na výstave v Thurzovom dome bude časť výstavy venovaná aj rímskokatolíckemu kňazovi, maliarovi a vynálezovi Jozefovi Murgašovi, priekopníkovi bezdrôtovej telegrafie, rodákovi z neďalekej obce Tajov, ktorého 160. výročie narodenia sme si pripomenuli pred dvomi mesiacmi. Podobne aj v Poštovom múzeu si budú môcť návštevníci výstavy pozrieť návrhy známok Jozefa Murgaša a talianskeho vynálezcu Guglielma Marconiho, ktoré boli vydané na ich počesť Slovenskou poštou. V priestoroch Detskej pošty, kde sa nachádzajú interaktívne hry pre deti, sa nachádza aj dobová telefónna kabínka, ktorá v minulosti tvorila integrálnu časť interiéru Pošty Banská Bystrica 6.

Výstava *Od telegrafu k internetu* potrvá do 14. 7. 2024 a tak ju stihnú aj návštevníci, ktorí zavítajú do Banskej Bystrice cez letné prázdniny.

Mgr. Dana Kurtíková

PR manažér Stredoslovenského múzea

email: kurtikova@ssmuzeum.sk

mobil: +421 911 055 330

tel.: +421 484 125 897